

Protokoll 11/2025

fört vid Norra innerstadens stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 23 oktober 2025 kl. 18:00-19:15,
Östermalmsskolans aula, Banérgatan 38

Ledamöter

Petter Martinsson (S) Ordförande
Petra Gardos Ek (M) 1:e vice ordförande
Maria Antonsson (MP) 2:e vice ordförande
Anna Ekström (S)
Bengt-Olov Tengmark (S)
Noor Karim Löfgren (S)
Camille Gelfgren (V)
Amelie Langby (M)
Magnus Granat (M)
Anders Lindman (SD)
Daniele Fava (C)
Jaime Barrios (V) ersätter Tomas Dillén (V)
Christina Schönberg Messick (L)

Ersättare

Sanna Eliasson (S)
Ola Olsson (S)
Luna Recabarren (S)
Linnea Sandels (V)
Maria Walter (MP)
Fredrik Strömsten (M)
Douglas Ahlberg (M)
Ann-Christine Carlberg (SD)
Linnéa Sandström Lange (L)
Göran Råsmar (C)
Carl Fredrik Häggqvist (KD)

Övriga närvarande

Jesper Ackinger Stadsdelsdirektör
Gosia Holmberg Avdelningschef
Cornelia Schroeder Lundberg Avdelningschef
Nina Svensson Nämndsekreterare
Karina Karlström Enhetschef
Adam Berglund Förvaltningssekreterare
Christine Salemka Carlsén Avdelningschef
Mattias Kelepeisz Tjänsteman

Paragraf

§§10-13, §18

Sekreterare

Nina Svensson

§ 10**Remiss av Slutbetänkandet Ändring av permanent
uppehållstillstånd för vissa utlänningar (SOU 2025:99)**

NI 2025/1483

Beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har mottagit en remiss av *Slutbetänkandet Ändring av permanent uppehållstillstånd för vissa utlänningar (SOU 2025:99)* för yttrande till kommunstyrelsen. Utredningens uppdrag var att lämna förslag till författningsändringar och andra åtgärder som syftar till att så långt det är rättsligt möjligt begränsa asylsökandes rättigheter genom att anpassa regelverket till miniminivån enligt EU-rätten. I utredningen föreslås att det införs en ny särskild lag om återkallelse av permanent uppehållstillstånd. Huvudregeln enligt den föreslagna lagen ska vara att ett permanent uppehållstillstånd ska återkallas och ersättas med ett tidsbegränsat uppehållstillstånd, om det finns förutsättningar för det. Frågan om utvisning kommer bli aktuell för de individer vars uppehållstillstånd återkallas och ett tidsbegränsat uppehållstillstånd inte beviljas, samt för de som inte kan eller vill bli svenska medborgare. Författningsförslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

Förvaltningen anser att de förslag som framförs i utredningen riskerar att få negativa konsekvenser för områden som bland annat rättssäkerhet, tillit till myndigheter samt integration. Därtill anser förvaltningen att förslaget inte är förenligt med principen om barnets bästa enligt Barnkonventionen.

Yrkanden

Anders Lindman (SD) yrkar:

1. Att stadsdelsnämnden bifaller Sverigedemokraternas utlåtande som svar på remissen.
2. Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna välkomnar ändringen av permanent uppehållstillstånd och att Tidöregeringen återtar kontrollen över migrationen till Sverige genom att anpassa regelverket till miniminivån enligt EU-rätten. Vi välkomnar den

offentliga utredningen och föreslår att Stockholm stad ska ställa sig bakom den i sin helhet.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förvaltningens förslag mot förslaget från Anders Lindman (SD), och finner att Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservationer

Anders Lindman (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- NI 2025/1483-4 Svar på remiss av slutbetänkandet Ändring av permanent uppehållstillstånd för vissa utlänningar (SOU 2025:99)
- NI 2025/1483-1.1 Bilaga 1. Remiss - Slutbetänkandet Ändring av permanent uppehållstillstånd för vissa utlänningar (SOU 2025:99)

§ 11**Remiss av Handlingsplan för kommunens
aktivitetsansvar i Stockholms stad (KAA) 2025–2027**

NI 2025/892

Beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har mottagit en remiss av *Handlingsplan för kommunens aktivitetsansvar i Stockholms stad (KAA) 2025–2027*, för yttrande till kommunstyrelsen. Kommunerna har enligt skollagen ett aktivitetsansvar för ungdomar under 20 år som är folkbokförda i kommunen och som har fullgjort sin skolplikt men inte fullföljt en gymnasieutbildning. Kommunens aktivitetsansvar (KAA) ställer krav på att kommunen håller sig informerad om vilka som tillhör målgruppen, kontaktar dessa och erbjuder lämpliga individuella åtgärder. Syftet med insatserna ska i första hand vara att motivera unga i målgruppen att påbörja eller återuppta en utbildning, i andra hand att erbjuda stöd mot arbete eller andra aktiviteter. I föreslagna handlingsplan fastställs hur Stockholms stad ska arbeta utifrån kommunens aktivitetsansvar för ungdomar. Handlingsplanen beskriver uppdrag, organisation, ansvarsfördelning samt inriktning för insatser.

Förvaltningen ser som helhet positivt på den föreslagna handlingsplanen. Förvaltningen bidrar till arbetet utifrån nämndens ansvarsområden, bland annat genom att ha en skolsamordnare för placerade barn som arbetar för en sammanhållen skolgång samt genom skolsocionomer vars mål är att elever som har upprepade eller längre tids frånvaro ska öka sin närvaro i grundskolans undervisning och uppnå gymnasiebehörighet. Förvaltningen lämnar inga ytterligare synpunkter på handlingsplanen.

Yrkanden

Daniele Fava (C) yrkar:

1. Att delvis godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Att därutöver anföra följande:

Centerpartiet i Stockholms stad ser positivt på ambitionen att stärka kommunens aktivitetsansvar 2025–2027. Ett starkt samhälle byggs underifrån, där varje individ ges möjlighet att

forma sin egen framtid. För oss i Centerpartiet är det centralt att unga som står utanför utbildning och arbete inte lämnas bakom. De ska fångas upp tidigt, mötas med tillit till sin förmåga och ges verktyg att själva ta nästa steg mot studier, arbete och egenmakt.

Vi efterlyser en tydligare roll för civilsamhället och det lokala näringslivet i arbetet med aktivitetsansvaret. Det är i mötet mellan det offentliga och den ideella kraften, mellan myndigheter och småföretagare, som de långsiktiga lösningarna växer fram. Här kan IOP-samarbeten vara ett bra verktyg för att formalisera uppdragen. Ingen aktör ensam har alla svar, men tillsammans kan vi erbjuda fler vägar till delaktighet, sysselsättning och framtidstro. Digitaliseringens möjligheter är ett sätt att göra stödet mer tillgängligt och anpassat. Med rätt digitala verktyg blir det lättare för unga att hitta information, få kontakt och göra egna val, särskilt för dem som inte känner sig hemma i traditionella strukturer. Staden behöver tänka mer användarvänligt och hitta nya sätt att möta ungdomar där de är.

Handlingsplanens betoning på individanpassning och samverkan mellan skola och socialtjänst är i linje med vår syn på en nära välfärd, där systemet formas kring människan, inte tvärtom. Samtidigt ser vi att arbetet behöver börja tidigare. När frånvaro och oro uppstår måste samhället kliva fram snabbare och mer samlat. En skola som ser varje elev, i nära samverkan med sociala insatser, är grunden för att ingen ska falla igenom.

Vi välkomnar att hedersrelaterat våld och förtryck lyfts i planen. Alla ska ha rätt att bestämma över sitt eget liv. Ingen ska behöva känna sig kontrollerad eller hotad. Här har staden ett tydligt ansvar att agera och se till att stödet verkligen finns på plats.

Sammanfattningsvis ser Centerpartiet att handlingsplanen tar viktiga steg i rätt riktning. Men för att ge varje ung stockholmare verklig framtidstro krävs ett aktivitetsansvar som genomsyras av tillit till individen, kraften i samverkan, teknisk utveckling och en orubblig tro på friheten att forma sitt eget liv.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förvaltningens förslag mot förslaget från Daniele Fava (C), och finner att Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservationer

Daniele Fava (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Särskilda uttalanden

Petra Gardos Ek m.fl. (M), Christina Messick m.fl. (L) och Carl Häggqvist (KD) lämnar följande särskilda uttalande till protokollet:

I Stockholm ska alla unga ges möjligheten att lyckas, oavsett bakgrund. Det är en av Moderaternas, Liberalernas, Centerpartiets och Kristdemokraternas viktigaste prioriteringar. Därför är det angeläget att Stockholms stad utvecklar sitt arbete att nå de ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret (KAA). KAA är inte bara en lagstadgad skyldighet, det är en viktig insats för att fånga upp de ungdomar som riskerar att hamna utanför samhället. Vi ser en tydlig koppling mellan skolavhopp och risken för kriminalitet samt socialt utanförskap. Därför måste vi arbeta förebyggande, inte bara reaktivt. Att fokusera på att motverka skolavhopp i gymnasiet tidigt är avgörande. Detta kräver att vi redan i grundskolan arbetar systematiskt med att främja närvaro. Skolan är en av de viktigaste skyddsfaktorerna och ett vaccin mot utanförskap. Om vi inte lyckas behålla unga i skolan, misslyckas vi med att bygga ett tryggt och sammanhållet Stockholm. Det vi dock ser nu efter tre år av socialdemokratiskt styre är att antalet barn och unga i skolan som har mer än 50 procent frånvaro når nya rekordnivåer. Över 1000 skolelever missar halva eller mer av sitt läsår, varje år. Det är ett stort misslyckande. Dessutom måste vi bli bättre på att nå de mest utsatta.

Ett område som kräver särskild uppmärksamhet är ungdomar som utsätts för hedersförtryck. Dessa unga lever ofta i en dubbel utsatthet, de riskerar inte bara att inte fullfölja sin skolgång, utan de lever också i en miljö där deras frihet och rättigheter är begränsade. Kommunala aktivitetsansvaret måste vara utformat för att specifikt identifiera och erbjuda stöd till dessa individer. Det handlar om att arbeta uppsökande, att samarbeta nära med socialtjänst och polis, och att bygga förtroende med de som behöver det som mest. Det förutsätter också att det finns kunskap gällande problematikens omfattning att återkommande kartlägga hedersförtryckets omfattning.

Handlingar i ärendet

- NI 2025/892-4 Svar på remiss av Handlingsplan för kommunens aktivitetsansvar i Stockholms stad (KAA) 2025-2027
- NI 2025/892-1.1 Bilaga 1. Handlingsplan för kommunens aktivitetsansvar 2025-2027
- NI 2025/892-1.2 Bilaga 2. Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande
- NI 2025/892-1.3 Bilaga 3. Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande

§ 12**Remiss av Handlingsplan för bostadsförsörjning**

NI 2025/1061

Beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har överlämnat en remiss till Norra innerstadens stadsdelsnämnd gällande *Handlingsplan för bostadsförsörjning* (KS 2024/1201). I förslaget till handlingsplan framgår att ett av stadens viktigaste ansvarsområden är att skapa förutsättningar för alla invånare att leva i goda bostäder till en rimlig kostnad. Stockholm ska vara en stad som alla människor har råd att bo och leva i. Stockholms stads handlingsplan för bostadsförsörjning ersätter *Riktlinjer för bostadsförsörjning 2021-2024*. Handlingsplanen ska vara styrande i stadens arbete med bostadsförsörjning och även fungera som verktyg i arbetet. Handlingsplanen för bostadsförsörjning med dess bilagor ska fungera som kunskapsunderlag och vägledning i kommande markanvisningar. Handlingsplanen vänder sig till medarbetare inom Stockholms stad och till bostadsmarknadens aktörer. Utifrån stadsdelsnämndens ansvarsområden lämnar förvaltningen ett antal reflektioner kring remissen.

Yrkanden

Petra Gardos Ek m.fl. (M) och Christina Messick (L) yrkar:

1. Att delvis godkänna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Att därutöver anföra:

Vi ställer oss bakom mycket av det som förs fram i handlingsplanen med tillhörande bilagor, men ser samtidigt fog för viss kritik i vissa delar. Dessa handlar i huvudsak om avsaknad av konkretion, om hänvisning till gammal statistik och till styrdokument som planeras uppdateras inom kort, samt till politiska inslag som kommer vara svåra att genomföra över olika politiska majoriteter. Exempelvis hänvisar ärendet till att riktlinjerna för bostadsförsörjning, enligt uppdrag i stadens budget 2024, ska utvecklas som komplement till översiktsplanen och få tydligt genomslag i markpolitiken. Det var möjligen relevant tidsmässigt när

budgeten presenterades under hösten 2023, men med tanke på att översiktsplanen ska uppdateras under innevarande år så väcker det frågor till handlingsplanens hänvisningar till densamma.

För varje stadsdelsområde finns tabeller som beskriver situationen i området, bland annat befolkning, åldersfördelning, bostadsbeståndet och socioekonomiska förutsättningar. Detta är förödligt uppställt, men verkar inte säga något om det faktiska behovet på lokal nivå. Det är förvisso bra att handlingsplanen förhåller sig till stadens befolkningsprognos och till prognoserna i RUFs 2060, men behovet blir svårt att överblicka om det inte kan brytas ned på lokal nivå. Vi vill här vara tydliga med att behov inte nödvändigtvis är detsamma som ett eventuellt generellt underskott av bostäder. Bilagan innehåller kartor per stadsdelsområde som bland annat redogör för fördelning av upplåtelseformer, trångboddhet och andel bostäder med flera rum. Det säger dock egentligen ingenting om behovet utifrån efterfrågan, utan är snarare en redogörelse över hur situationen ser ut och utgår ifrån en bedömning av behov utifrån att upplåtelseformerna ska vara jämnt fördelade (enligt politiska direktiv). Det sistnämnda är inget som vi ovillkorligen ställer oss bakom, det handlar snarare i första om att bygga de bostäder som stockholmarna efterfrågar – radhus, villor, bostadsrätter och större lägenheter. Det är i den kontexten som behovet möter efterfrågan och det är där som stadens handlingsplan bör ta sin utgångspunkt. Vi ser heller inga tydliga insatser för hur segregationen ska brytas, trots att detta är en av fem huvudutmaningar som lyfts fram i handlingsplanen. Det mest konkreta verkar vara att ”Minst hälften av det som byggs i hela staden ska vara hyresrätter, nyproduktion ska bidra till jämnare fördelning av upplåtelseformer på stadsdelsnivå.” Det står dock inget om bostadsrätter eller annat ägt boende, vilket gör att vi ifrågasätter huruvida den går i linje med bilagan om det lokala behovet. Att ha så pass ensidigt fokus på hyresrätter gör därtill att handlingsplanen riskerar att bli svårhanterlig över majoritetsskiftet och därmed inte alls så långsiktig som den borde tillåtas vara. Dessutom ställer vi oss frågan vem som kommer ha råd att bo i nybyggda hyresrätter som ska byggas för att bryta segregationen.

På den noten noterar vi också att de allmännyttiga bostadsbolagen ska ta ett stort ansvar för bostadsbyggandet utifrån handlingsplanen. Detta är strikt politiskt och inte en linje som vi ställer oss bakom. Stadens bostadsbolag ska inte växa utan snarare använda sina resurser till att vara Sveriges

bästa förvaltare, arbeta med upprustning, renovering och trygghet i den lokala närmiljön.

Avslutningsvis ställer vi oss frågande till hänvisningarna till statistik från 2022 och 2023. Vi förstår givetvis att exploateringskontoret har arbetat med handlingsplanen under en längre tid och det är såklart gott så. Men för åtminstone delar av statistiken finns uppdaterade siffror och det hade varit till gagn för handlingsprogrammet som helhet om samtliga siffror varit så uppdaterade som möjligt inför beslut i nämnden.

Anders Lindman (SD) yrkar:

1. Stadsdelsnämnden besvarar remissen med Sverigedemokraternas utlåtande.
2. Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna anser att bostadsförsörjningsplanen ska fokusera på att tillskapa bostäder i nya och större sammanhängande stadsplaner istället för småskalig och brokig förtätning. Byggandet av kommunala hyresrätter och tilldelning av mark till privata byggaktörer ska inte ske i ett socialpolitiskt syfte med målet att skapa en tvångsblandning genom att spränga in socialt utsatta personer via hyreskontrakt i villa- och radhuskvarter.

I övrigt ska handlingsplanen för bostadsförsörjning fokusera på kvalitet istället för kvantitet genom att frångå byggnadsmålen och möjliggöra för byggnation av stadsradhus och småskaliga villor.

Ersättaryttranden

Carl Häggqvist (KD) ställer sig bakom yrkandet från Petra Gardos Ek m.fl. (M) och Christina Messick (L).

Beslutsgång

Ordföranden identifierar tre förslag till beslut: förvaltningens förslag, förslag från Petra Gardos Ek m.fl. (M) och Christina Messick (L) samt förslag från Anders Lindman (SD). Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservationer

Petra Gardos Ek m.fl. (M), Christina Messick (L) och Anders Lindman (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden.

Särskilda uttalanden

Daniele Fava (C) lämnar följande särskilda uttalande till protokollet:

Stockholm har länge haft en av Europas mest dysfunktionella bostadsmarknader. Trots stadens goda förutsättningar fortsätter bostadsbristen att fördjupas och försvåra både människors vardag och stadens långsiktiga utveckling. Den föreslagna handlingsplanen för bostadsförsörjning är tyvärr alltför försiktig. Den bekräftar problemen men föreslår åtgärder som varken möter omfattningen eller skapar de strukturella förändringar som krävs.

Problemen är välkända: bostadskön som vuxit till absurda nivåer, en hyresmarknad präglad av inlåsnings effekter och en nyproduktion som inte svarar mot behoven. Resultatet är trångboddhet, svarta marknader och en cementerad segregation. OECD, EU-kommissionen och IMF har gång på gång pekat ut Sveriges bostadsmarknad som ett av landets största samhällsproblem.

Centerpartiet vill därför se en mer genomgripande politik. Vi föreslår att bostäder i allmännyttan fördelas utifrån behov i stället för kötid. Bostadskön ska upphöra att vara en pensionsförsäkring för äldre som säljer sin bostadsrätt eller villa och tränger undan grupper med ett verkligt behov av bostad. Vi vill införa system med socialt hållbara bostäder, där subventionerade bostäder riktas till de hushåll som står längst från bostadsmarknaden. Vid markanvisning ska krav ställas på att en viss andel av bostäderna ska ha lägre hyra och fördelas till dessa grupper. I Paris måste upp till hälften av alla bostäder i nybyggnationer vara "social housing" i områden som har ett underskott. Delmål i handlingsplanen anger att minst hälften av det som byggs ska vara hyresrätter och att nyproduktionen ska bidra till en jämnare fördelning på stadsdelsnivå. Centerpartiet menar att detta är otillräckligt. Vi vill i stället se en mer genomgripande strategi där upplåtelseformer och bostadsstorlekar blandas ner på kvartersnivå, enligt den så kallade Helsingforsmixen för att på riktigt motverka segregation och bygga hållbara stadsdelar.

Vänstersidans svar är alltid att vi måste bygga bort bostadsbristen. Men inget som byggs idag blir överkomligt. Vi undrar hur man kan vara nöjd med att de mest

överkomliga och attraktiva hyresrätterna går till dem redan är mest etablerade på bostadsmarknaden. Ska vi på allvar ge fler en rimlig chans att få bostad, öka rörligheten och kunna locka talanger från andra delar av landet och världen så räcker det inte med ännu fler mål och delmål. Det krävs verkliga reformer och politiskt mod.

Bostadsförsörjning handlar inte bara om att bygga nya bostäder utan att också nyttja det nuvarande bostadsbeståndet mera effektivt. Det kan åstadkommas genom att öka rörligheten på bostadsmarknaden genom t ex minskade flyttskatter så att äldre hushåll med stora ytor kan flytta till mindre, mer anpassade bostäder.

Att kommunerna inför s k flyttlotsar som bistår äldre vid byte av bostad samt att man ökar tillgången på mindre bostäder att flytta till, kan underlätta flytt som upplevs som besvärlig särskilt för äldre. Förenklade regler för uthyrning av delar av bostaden, inneboende, i delar av källare, attefallshus och rum kan minska bristen på bostäder till studenter, nyanlända och äldre. Likaså kan omvandling från kontorslokaler till bostäder liksom delning av stora lägenheter öka antalet disponibla bostäder och därmed minska bostadsbristen.

Handlingar i ärendet

- NI 2025/1061-3 Svar på remiss av Handlingsplan för bostadsförsörjning
- NI 2025/1061-1.1 Bilaga 1. Handlingsplan för bostadsförsörjning
- NI 2025/1061-1.2 Bilaga 4. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande
- NI 2025/1061-1.3 Bilaga 3. Kunskaps och nulägesanalys
- NI 2025/1061-1.4 Bilaga 2. Lokala behov

§ 13**Remiss av Handlingsplan för åldersvänlig stad**

NI 2025/1192

Beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har mottagit en remiss av förslaget till Handlingsplan för åldersvänlig stad som ersätter handlingsplanen för en äldrevänlig stad som har löpt ut.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget och välkomnar stadens ambition att utveckla Stockholm som en åldersvänlig stad. Att begreppet ändras från äldrevänlig till åldersvänlig markerar att frågan inte enbart är en angelägenhet för verksamheter inom äldreomsorgen utan ett gemensamt ansvar för hela staden. Förvaltningen ser även positivt på att ålderism lyfts upp som en central fråga, vilket stärker både äldres delaktighet och stadens bredare arbete för mänskliga rättigheter och likabehandling. För att tydliggöra hbtqi+-perspektivet kan formulering om att äldre kan identifiera sig som kvinnor eller män förtydligas för att inte riskera att exkludera personer med annan könsidentitet. Kunskapen om äldres levnadsvillkor behöver fördjupas generellt, men stadsdelsförvaltningarna behöver även en tydligare geografisk bild av hur behoven ser ut och var de är som störst. Det skulle ge bättre förutsättningar att planera och anpassa verksamheterna för att de träffsäkert ska kunna möta äldres olika behov. Äldre personer utgör en särskilt sårbar grupp i trafiken och är överrepresenterade i olycksstatistiken och förvaltningen anser att trafiksäkerhet behöver lyftas fram tydligare i handlingsplanen. Avslutningsvis understryker förvaltningen betydelsen av att stadens boendeplanering långsiktigt tar höjd för kommande behov, både vad gäller vård- och omsorgsboenden och andra typer av anpassade boenden för äldre personer.

Särskilda uttalanden

Petra Gardos Ek m.fl. (M), Christina Messick m.fl. (L) och Carl Häggqvist (KD) lämnar följande särskilda uttalande till protokollet:

Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna ser positivt på att en handlingsplan för en åldersvänlig stad nu tas fram. Handlingsplanen syftar till att säkerställa att äldre

personer åtnjuter samma mänskliga rättigheter som andra grupper i samhället. För att uppnå detta är det avgörande att äldre invånare ges möjlighet att delta i samhällslivet, vara delaktiga i beslut som påverkar deras liv och få tillgång till nödvändiga tjänster och omsorg. Behovet och efterfrågan på boenden för äldre är stort, och efterfrågan väntas öka de kommande åren samtidigt som många av de nyproducerade bostäderna för äldre är dyra. Vi vill även lyfta det faktum att majoriteten nedprioriterat servicehusen under mandatperioden, en boendeform som är efterfrågad bland våra äldre. Vi har i flera år drivit ett krav om att 85+ ska ha rätt att välja att flytta in på äldreboende (ej vård- och omsorgsboende) utan biståndsbeslut. Det gör servicehusen ännu viktigare att bevara. Siffror från äldreförvaltningen visar att antalet beslut om servicehus minskade med 32 under 2024, samtidigt som andelen avslag ökade. Servicehus är en populär och viktig boendeform för många äldre, och vi menar att den bör värnas och utvecklas snarare än avvecklas. En åldersvänlig stad kräver fler valmöjligheter för äldre. Servicehusen är en boendeform som kombinerar trygghet, gemenskap och självständighet, och därför är det av största vikt att staden säkerställer att denna boendeform fortsatt finns tillgänglig för de som behöver den.

Daniele Fava (C) lämnar följande särskilda uttalande till protokollet:

Centerpartiet instämmer i förvaltningens bedömning och förslag till beslut med följande tillägg. Vi konstaterar dock att under den något märkliga beteckningen åldersvänlig stad i remissen döljer sig ett resonemang om äldre och inte som man kan tro en stad som är vänlig mot alla oavsett den ålder man befinner sig i. Men om vi enbart ser på de äldre i staden, möjligen inkluderande dem som har olika typer av funktionsnedsättning av den typ som kan drabba äldre, så kanske handlings-planen handlar om att det måste säkerställas att äldre åtnjuter samma mänskliga rättigheter som andra grupper i samhället.

Det sägs till exempel: Äldre måste erbjudas möjligheter att delta i samhällslivet, vara delaktiga i beslut som påverkar deras liv och få tillgång till nödvändiga tjänster och omsorg. Ett åldersvänligt samhälle är inkluderande och tillgängligt och skapar förutsättningar för människor att känna sig trygga samt bibehålla fysisk, psykisk och social hälsa. Självklart men vi har en bit kvar!

En åldersvänlig stad måste alltså bygga på lika värde och rätt till delaktighet oavsett ålder. Arbetet mot åldersdiskriminering bör därför vara ett genomgående drag i alla insatser inom ramen för handlingsplanen. Som exempel kan nämnas att äldre ofta inte inkluderas i medborgardialoger om stadsutveckling, digitala tjänster utformas utan hänsyn till äldre användare och inte minst att stereotyper om "sårbarhet" gör att äldre inte ses som resurser. Det är vidare ett faktum att äldre har svårt att få jobb eller byta jobb redan efter 50-55 år vilket är ett stort samhällsligt slöseri med erfarna äldre.

Vi anser att det är bra och självklart att förvaltningen föreslår en högre ambition genom tydligare mål och ansvarsfördelning samt en bättre samordning och uppföljning av planen för att arbetet inte ska tappa fart och bli en papperstiger. Vidare lyfter förvaltningen sin egen och den aktuella forskningens roll som väsentliga för att fånga in de äldres varierande behov och förutsättningar men också för att utforma motiverade och effektiva åtgärder, vi instämmer i och understryker detta.

Handlingar i ärendet

- NI 2025/1192-3 Svar på remiss om Handlingsplan för en åldersvänlig stad
- NI 2025/1192-2.1 Bilaga 1. Handlingsplan för åldersvänlig stad
- NI 2025/1192-2.2 Bilaga 2. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande

§ 18**Remiss av Motion om förbättrad tillgänglighet och framkomlighet i stadsmiljön**

NI 2025/1064

Beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har överlämnat en remiss till Norra innerstadens stadsdelsnämnd gällande *Motion om förbättrad tillgänglighet och framkomlighet i stadsmiljön*, KS 2025/437. I motionen framgår att stadens tillgänglighet och framkomlighet är avgörande för individens frihet och rörlighet, och att byggstök och otillräcklig snöröjning påverkar förmågan för många negativt. Motionärerna lyfter att detta särskilt är ett problem för personer med funktionsnedsättningar.

Förvaltningen delar motionärernas uppfattning om att tillgänglighet och framkomlighet är viktiga perspektiv i skötseln och utvecklingen av stadsmiljön. Förvaltningen arbetar med att tillgänglighetsanpassa parker och grönområden som ligger inom stadsdelsnämndens ansvarsområde. Förvaltningen instämmer också med motionens synpunkter gällande problem med byggsäckar som inte är omhändertagna. Förvaltningen upplever dock att rutiner avseende byggsäckar finns inom staden, men att de inte alltid efterlevs av de som ställer ut säckar. Vidare håller förvaltningen med om att staden bör arbeta för en effektiv halkbekämpning samt snöröjning och ser att framkomligheten för gående på vissa håll behöver prioriteras i högre grad.

Särskilda uttalanden

Christina Messick m.fl. (L), Daniele Fava m.fl. (C), Petra Gardos Ek m.fl. (M) och Carl Häggqvist (KD) lämnar följande särskilda uttalande till protokollet:

Vi tackar för förvaltningens engagerade svar angående Liberalernas förslag angående förbättrad tillgänglighet och framkomlighet i stadsmiljön. I motionen framgår att stadens tillgänglighet och framkomlighet är avgörande för individens frihet och rörlighet, och att byggstök och otillräcklig snöröjning påverkar förmågan för många negativt.

Motionärerna lyfter att detta särskilt är ett problem för personer med funktionsnedsättningar.

Vi vill ytterligare påpeka vikten av snöröjning under den kallare årstiden. Vi har under senare vintrar ofta haft ett varannandags väder där snö blir till slask, slasken fryser till is och blir glashal. Halkolyckor med brutna armar, handleder, ben, höftleder mm orsakar stort lidande och stora kostnader för samhället. Alla som ger sig ut på isiga trottoarer och gator riskerar att halka och falla. När vi blir äldre ökar risken för frakturer. Snöröjningen/sandningen har de senaste åren varit undermålig.

Handlingar i ärendet

- NI 2025/1064-6 Svar på remiss av motion om förbättrad tillgänglighet och framkomlighet i stadsmiljön
- NI 2025/1064-1.1 Bilaga 1. Motion om förbättrad tillgänglighet och framkomlighet i stadsmiljön

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Pétra Helena,Gardos Ek	2025-10-24
Alf Petter Henrik,Martinsson	2025-10-23